



Ελληνική Δημοκρατία
Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό
Ίδρυμα Ηπείρου

Κλινική Άσκηση στη Λογοπαθολογία 2

Ενότητα 11: Διαγνωστικές & Θεραπευτικές
Προσεγγίσεις στις Διαταραχές του Αυτιστικού
Φάσματος – 2

Ταφιάδης Διονύσιος



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Τμήμα Λογοθεραπείας

Κλινική Άσκηση στη Λογοπαθολογία 2

Ενότητα 11: Διαγνωστικές & Θεραπευτικές Προσεγγίσεις
στις Διαταραχές του Αυτιστικού Φάσματος – 2

Ταφιάδης Διονύσιος

Εργαστηριακός Συνεργάτης

Ιωάννινα, 2015



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.



Χρηματοδότηση

- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Σκοποί ενότητας

- Αναφορά στην κλινική εικόνα των διαταραχών αυτιστικού φάσματος (ΔΑΦ). Στοιχειοθετημένη επιστημονικά διάγνωση και αξιολόγηση με διάφορους μεθόδους των διαταραχών αυτών.



Περιεχόμενα ενότητας

- Θεραπευτικές Προσεγγίσεις στις ΔΑΦ
- Γενικές Αρχές Θεραπείας
- Προγράμματα Πρώιμης Παρέμβασης
- Εκπαιδευτικές Προσεγγίσεις
- Applied Behavior Analysis – ABA
- Πρόγραμμα Επιστημών Υγείας του Denver
- Μέθοδος Floortime
- Μαθησιακές Εμπειρίες - LEAP



Θεραπευτικές Προσεγγίσεις στις ΔΑΦ



Θεραπευτικές Προσεγγίσεις στις ΔΑΦ (1 από 8)

- Σκοπός της Παρέμβασης στις ΔΑΦ
- Σύμφωνα με την πορεία και τον ρυθμό εξέλιξης των φυσιολογικών παιδιών, επιδιώκεται με την παρέμβαση η τροποποίηση της συμπεριφοράς, και η ανάπτυξη των ικανοτήτων σε όλες τις περιοχές της προσωπικότητας του παιδιού, έτσι ώστε να επιτευχθεί η μείωση ή η εξαφάνιση προβληματικών μορφών συμπεριφοράς και να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για κοινωνική ένταξη και ενσωμάτωση.



Θεραπευτικές Προσεγγίσεις στις ΔΑΦ (2 από 8)

- Στόχοι της παρέμβασης
- Η ανεξαρτητοποίηση του αυτιστικού παιδιού, όσο φυσικά είναι εφικτό (πλύσιμο, ντύσιμο, καθαριότητα κ.α.).
- Η απόκτηση ικανότητας προσαρμογής στο σπίτι, στο εγγύς και στο ευρύτερο περιβάλλον.



Θεραπευτικές Προσεγγίσεις στις ΔΑΦ (3 από 8)

- Η απόκτηση ικανοτήτων για ομαδική ζωή (παιχνίδι, σχολείο, κ.α), η αντιμετώπιση του προβλήματος της απομόνωσης και η επαφής τους με τους συνομηλίκους.
- Η κανονική γλώσσα επικοινωνίας και η γλώσσα των συμβόλων



Θεραπευτικές Προσεγγίσεις στις ΔΑΦ (4 από 8)

- Στόχοι της παρέμβασης
- Η απόκτηση ικανοτήτων για παιχνίδι και η καλή συμπεριφορά στην εργασία
- Η πνευματική πρόοδος και η συμμετοχή στα αγαθά του πολιτισμού (Γεννά, 2002).



Θεραπευτικές Προσεγγίσεις στις ΔΑΦ (5 από 8)

- Στόχοι της παρέμβασης
- Η σχολική φοίτηση, η επαγγελματική κατάρτιση, και η επαγγελματική ενασχόληση και αποκατάσταση και,
- Η αποφυγή εισαγωγής σε ίδρυμα κατά την παιδική ηλικία και τη διαβίωση μέσα στην ομάδα. (Γεννά, 2002)



Θεραπευτικές Προσεγγίσεις στις ΔΑΦ (6 από 8)

- Στόχοι της παρέμβασης
- Η πραγμάτωση των παραπάνω στόχων δυσχεραίνεται και εμποδίζεται συχνά από τις εκτροπές και τα κενά της συμπεριφοράς. Οι συνήθεις εκτροπές που παρατηρούνται στη συμπεριφορά των αυτιστικών παιδιών είναι: ανησυχία, στερεοτυπίες, αυτοεπιθετικότητα και επιθετικότητα, ψυχαναγκαστικές κινήσεις.



Θεραπευτικές Προσεγγίσεις στις ΔΑΦ (7 από 8)

- Στόχοι της παρέμβασης
- Ενώ τα κενά στη συμπεριφορά των αυτιστικών συνήθως είναι: απομόνωση και αποτράβηγμα, ελλιπής επικοινωνία και επαφή, έλλειψη κινήτρων και δύσκολη παρώθηση, απάθεια, ανεπάρκειες στη γλώσσα, ελλιπής ανεξαρτητοποίηση, ελλιπές παιχνίδι και ελλιπής συμπεριφορά στην εργασία, αδυναμία συγκέντρωσης προσοχής, αισθητηριακή και αντιληπτική ανεπάρκεια.



Θεραπευτικές Προσεγγίσεις στις ΔΑΦ (8 από 8)

- Τόπος Παρέμβασης
- Όλες οι προσπάθειες έχουν σαν στόχο την κοινωνική ενσωμάτωση. Αυτή ξεκινά πρώτα από την ενσωμάτωση στην οικογένεια και ύστερα προχωρεί στο σχολείο, στο επάγγελμα και στην κοινωνία.
- Η υποστηρικτική βοήθεια πρέπει να αρχίζει όσο το δυνατόν νωρίτερα προς αποφυγή δευτερογενών αποκλίσεων και ανεπαρκειών.



Γενικές Αρχές Θεραπείας



Γενικές Αρχές Θεραπείας (1 από 4)

- Η υποστηρικτική βοήθεια πρέπει να αρχίζει όσο το δυνατόν νωρίτερα προς αποφυγή δευτερογενών αποκλίσεων και ανεπαρκειών.



Γενικές Αρχές Θεραπείας (2 από 4)

- Η επιλογή της μεθόδου θεραπείας καθορίζεται με βάση τη συγκεκριμένη κλινική εικόνα του αυτιστικού παιδιού, δηλαδή, τη σοβαρότητα της κατάστασης με τις επιμέρους ανεπάρκειες και το επίπεδο τυχόν ικανοτήτων αντίστοιχα.
- Η επιτυχία της θεραπείας εξαρτάται κατά πού από τη σωστή επιλογή της μεθόδου, την ορθή εφαρμογή της, την εμπειρία του θεραπευτή και την έγκαιρη και «κρίσιμη» χρονική περίοδο έναρξης.



Γενικές Αρχές Θεραπείας (3 από 4)

- Στα αυτιστικά παιδιά λείπει η γνώση για τον εσωτερικό και εξωτερικό κόσμο, επιβαρυντικό στοιχείο για την κατάστασή τους. Για το λόγο αυτό στο σχεδιασμό του θεραπευτικού προγράμματος, είναι απαραίτητο να ληφθούν υπόψη οι ικανότητες που πρέπει να αναπτυχθούν, (ανάπτυξη, συνεργασία και συντονισμός αισθητηρίων, νοημοσύνη, μνήμη, αντίληψη χώρου-χρόνου, αιτιώδεις σχέση, μίμηση κ.α.) για να είναι αποτελεσματική η θεραπεία.



Γενικές Αρχές Θεραπείας (4 από 4)

- Το πρόγραμμα θεραπείας εκτείνεται διαρκώς πέραν αυτών και σε όλες τις μικρολεπτομέρειες της καθημερινής ζωής. Πάντως προτεραιότητα έχει για κάθε θεραπεία η αναγνώριση, η αποδοχή του προβλήματος, η μάθηση και η συνειδητοποίηση ότι πρέπει να ζούμε με αυτιστικά παιδιά.



Προγράμματα Πρώιμης Παρέμβασης



Προγράμματα Πρώιμης Παρέμβασης (1 από 8)

- **Lovaas.** Το πρόγραμμα αυτό έχει κάποιες αρχές στις οποίες και στηρίζει την επιτυχία του. Αυτές είναι οι παρακάτω:
 - Διάγνωση στο 1^ο ή στις αρχές του 2^{ου} έτους των παιδιών (όχι αργότερα),
 - Έναρξη θεραπείας αμέσως μετά από την επιτυχή διάγνωση
 - Συστηματική χρήση τεχνικών και μεθόδων θεραπείας συμπεριφοράς



Προγράμματα Πρώιμης Παρέμβασης (2 από 8)

- - Άσκηση γονέων: Μετάδοση σ' αυτούς βασικών γνώσεων για τον αυτισμό, ενημέρωσή τους πάνω στις μεθόδους κ.α.
- - Θεραπεία στο φυσικό περιβάλλον του παιδιού
- - Εντατική θεραπεία (όσο το δυνατόν περισσότερο χρόνο)
- - Συζήτηση γύρω από τους στόχους, καθορισμός θεραπειών, επίβλεψη, κανονική εξέταση της θεραπευτικής πορείας από ομάδα ειδικών κ.α.



Προγράμματα Πρώιμης Παρέμβασης (3 από 8)

- Στο πρόγραμμα πρώιμης παρέμβασης γίνονται δεκτά μόνο παιδιά με αυτισμό ηλικίας 1-2 ετών. Η θεραπεία οργανώνεται ξεχωριστά για το κάθε παιδί (εξατομικευμένη θεραπεία) από ομάδα ειδικών για τον αυτισμό και διεξάγεται από φοιτητές ψυχολογίας ή από εθελοντές που ενημερώνονται για τις μεθόδους θεραπείας της συμπεριφοράς. Στην άσκηση αυτή συμμετέχουν και γονείς. (Γεννά, 2002)



Προγράμματα Πρώιμης Παρέμβασης (4 από 8)

- “MAY INSTITUTE”
- Πρόκειται για ένα πιλοτικό πρόγραμμα που εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το 1986. Στην ουσία είναι μια παραλλαγή του προγράμματος Lovaas. Δηλαδή, η ομάδα που έφτιαξε το πρόγραμμα αυτό χρησιμοποίησε κάποιους από τους άξονες του Lovaas, αλλά όχι όλους. Έκανε γενικά αρκετές διαφοροποιήσεις όπως οι παρακάτω:

Προγράμματα Πρώιμης Παρέμβασης (5 από 8)

- “MAY INSTITUTE”
 - Τα παιδιά που συμμετείχαν ήταν μεγαλύτερης ηλικίας από εκείνα που συμμετείχαν στο Lovaas
 - Οι ώρες θεραπείας εβδομαδιαίως ήταν λιγότερες από όσες προβλέπονται στο πρόγραμμα Lovaas
 - Ήταν λιγότερο έντονη η συμμετοχή των γονιών στη θεραπεία



Προγράμματα Πρώιμης Παρέμβασης (6 από 8)

- Ένα από τα πιο δημοφιλή προγράμματα πρώιμης παρέμβασης είναι το πρόγραμμα **Portage**. Το πρόγραμμα **Portage** στοχεύει στο σύστημα της οικογένειας, έχει δηλαδή, διττό ρόλο:
- Α) Να βελτιώσει την αναπτυξιακή εικόνα του παιδιού προωθώντας την όσο το δυνατόν πληρέστερη ανάπτυξη του δυναμικού του παιδιού σε όλους τους αναπτυξιακούς τομείς με εξατομικευμένο πρόγραμμα.



Προγράμματα Πρώιμης Παρέμβασης (7 από 8)

- Ένα από τα πιο δημοφιλή προγράμματα πρώιμης παρέμβασης είναι το πρόγραμμα **Portage**. Το πρόγραμμα **Portage** στοχεύει στο σύστημα της οικογένειας, έχει δηλαδή, διττό ρόλο:
- Β) Να ενδυναμώσει το ρόλο των γονέων και να εκπαιδεύσει σταδιακά τους γονείς έτσι ώστε να βοηθήσουν οι ίδιοι το παιδί τους μέσα στο φυσικό περιβάλλον του σπιτιού τους.



Προγράμματα Πρώιμης Παρέμβασης (8 από 8)

- Το *Portage* ως πρόγραμμα χρησιμοποιεί τα δικά του εργαλεία. Έχει ένα πλούσιο υλικό που περιλαμβάνει τον Κατάλογο Αξιολόγησης Δεξιοτήτων του παιδιού, Διδακτικές καρτέλες που δίνουν προτάσεις εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για την ανάπτυξη του παιδιού σε όλους τους αναπτυξιακούς τομείς και το Δελτίο εβδομαδιαίων δραστηριοτήτων στο οποίο καταγράφονται οι διδακτικοί στόχοι, οι εκπαιδευτική διαδικασία, τα κριτήρια επιτυχίας και η καταγραφή προόδου του παιδιού για κάθε εβδομάδα.



Εκπαιδευτικές Προσεγγίσεις

Εκπαιδευτικές Προσεγγίσεις

- Οι εκπαιδευτικές παρεμβάσεις προσπαθούν να βοηθήσουν τα παιδιά όχι μόνο να μάθουν γνωστικά αντικείμενα και να αποκτήσουν ικανότητες ετοιμότητας, αλλά και να βελτιώσουν τη λειτουργική επικοινωνία, αμεσότητα και τις κοινωνικές τους ικανότητες όπως: την από κοινού προσοχή, την απόκτηση ικανοτήτων όπως το συμβολικό παιχνίδι, τη μείωση αρνητικών συμπεριφορών και τη γενίκευση των ικανοτήτων που μάθανε εφαρμόζοντας τις σε νέες καταστάσεις.



Applied Behavior Analysis – ABA



Applied Behavior Analysis – ABA (1 από 10)

- Η εφαρμοσμένη ανάλυση της συμπεριφοράς είναι μία συμπεριφορική προσέγγιση που βασίζεται στις θεμελιώδεις αρχές της συντελεστικής μάθησης, καθώς και σε άλλες αρχές συμπεριφορικής μάθησης με στόχο την αλλαγή των προβληματικών συμπεριφορών που μπορούν να βελτιωθούν όταν αντιμετωπιστούν μέσα σε ελεγχόμενα πλαίσια, μέχρι το περάς της παρέμβασης.



Applied Behavior Analysis – ABA (2 από 10)

- Ουσιαστικά βασίζεται στην αξιόπιστη μέτρηση και την αντικειμενική αξιολόγηση της συμπεριφοράς που παρατηρούμε και επιθυμούμε να τροποποιήσουμε. Για να μπορέσουμε να μετρήσουμε αξιόπιστα τη αλλαγή που θα παρατηρηθεί σε μια συμπεριφορά πρέπει πρώτα να ορίσουμε πλήρως και αντικειμενικά τη συμπεριφορά αυτή.



Applied Behavior Analysis – ABA (3 από 10)

- Ορισμένες συμπεριφορές – όπως η οπτική επαφή – είναι πολύ απλό να οριστούν επειδή έχουν μετρήσιμη διάρκεια και γίνονται εύκολα αντιληπτές από το περιβάλλον. Ωστόσο υπάρχουν πολλές πολυδιάστατες και πολύπλοκες συμπεριφορές όπως η επιθετικότητα, που για να μπορέσουμε να καταγράψουμε άμεσα τη συχνότητα, τη διάρκεια και άλλες μετρήσιμες παραμέτρους πρέπει πρώτα να τις προσδιορίσουμε εκ νέου με παρατηρήσιμους και ποσοτικούς όρους.

Applied Behavior Analysis – ABA (4 από 10)

- Τότε είμαστε σε θέση να τις παρατηρήσουμε και να αποφανθούμε εάν βελτιώθηκαν παρουσιάζοντας πειστικά σχετικά αποδεικτικά στοιχεία
- Οι συμπεριφορές που θέλουμε να μεταβάλλουμε αξιολογούνται συνήθως στα πλαίσια όπου παρατηρούνται.



Applied Behavior Analysis – ABA (5 από 10)

- Επειδή το παιδί δυσκολεύεται να αντιδράσει ταυτόχρονα σε πολλά ερεθίσματα με τα οποία έρχεται αντιμέτωπο, πρέπει να μάθει να διαχειρίζεται αποτελεσματικά ένα μικρό κομμάτι ερεθισμάτων κάθε φορά. Αυτή η μέθοδος επιτρέπει τον έλεγχο της διαδικασίας της μάθησης.



Applied Behavior Analysis – ABA (6 από 10)

- Κατακτούν αρχικά το πρώτο βήμα και έπειτα προχωράνε στο επόμενο μέχρι να φτάσουν τον τελικό στόχο. Κάθε εκπαιδευτική διαδικασία ακολουθεί 5 βασικά στάδια που παραμένουν σταθερά, ανεξάρτητα από τη δεξιότητα που αποτελεί τον τελικό στόχο.



Applied Behavior Analysis – ABA (7 από 10)

- Με το πέρασμα του χρόνου όσοι ασχολούνται με την εφαρμοσμένη ανάλυση της συμπεριφοράς έχουν αναθεωρήσει ορισμένες από τις βασικές αρχές που είχαν υιοθετήσει και αποδείχθηκαν είτε δυσλειτουργικές είτε αναποτελεσματικές. Έτσι έφτασαν στο σημείο να εισάγουν κάποιες νέες έννοιες στην προσέγγιση αυτή που συμπεριλαμβάνουν τη θετική συμπεριφορική υποστήριξη, τη λειτουργική αξιολόγηση και την εκπαίδευση στη λειτουργική επικοινωνία.



Applied Behavior Analysis – ABA (8 από 10)

- Η θετική συμπεριφορική υποστήριξη σκοπεύει να διευκολύνει τα παιδιά να αποκτήσουν συμπεριφορές που τα βοηθάνε να προσαρμοστούν και να γίνουν κοινωνικά αποδεκτά. Για να κατορθώσουν αυτό πρέπει να ξεπεράσουν και να εξαλείψουν τις συμπεριφορές που είναι καταστροφικές και δυσπροσαρμοστικές με αποτέλεσμα να τα στιγματίζουν.



Applied Behavior Analysis – ABA (9 από 10)

- Οι θεραπευτές τροποποιούν το υπάρχον περιβάλλον για να δείξουν στο παιδί ότι ή προβληματική συμπεριφορά είναι άσχετη, αναποτελεσματική και ανεπαρκής.
- Η δεύτερη τάση που εισήχθη είναι η λειτουργική αξιολόγηση – δηλαδή η διαδικασία συγκέντρωσης πληροφοριών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων υποστήριξης της συμπεριφοράς



Applied Behavior Analysis – ABA (10 από 10)

- Η Τρίτη τάση είναι η εκπαίδευση στη λειτουργική επικοινωνία η οποία διδάσκει στο παιδί με ποιον τρόπο μπορεί να χρησιμοποιήσει τον κατάλληλο τρόπο επικοινωνίας για να αποκτήσει ένα αντικείμενο που επιθυμεί. Οι Hagopian et. al. (1998) πιστεύουν ότι έτσι μπορούν να αντικαταστήσουν την ανεπιθύμητη συμπεριφορά με μία άλλη που είναι πιο αποτελεσματική και κοινωνικά αποδεκτή.



Πρόγραμμα Επιστημών Υγείας του Denver



Πρόγραμμα Επιστημών Υγείας του Denver

- Το Denver Health Sciences Program ξεκίνησε το 1981 από τον Rogers και δίνει ιδιαίτερη βάση στη χρήση του παιχνιδιού, στις διαπροσωπικές σχέσεις, στις διαδικασίες ανάπτυξης του λόγου, σε τεχνικές διευκόλυνσης της συμβολικής σκέψης, στη δομή και τη ρουτίνα στην τάξη. Έχει αναπτυξιακή έμφαση και βασίζεται στις αρχές της θεωρίας του Piaget.



Μέθοδος Floortime

Μέθοδος Floortime (1 από 5)

- Είναι μία μέθοδος θεραπείας που αναπτύχθηκε από τον παιδοψυχίατρο Stanley Greenspan. Σε αντίθεση με άλλες μεθόδους που δίνουν έμφαση και στην ανάπτυξη γνωστικών, γλωσσικών και κινητικών δεξιοτήτων, το πρόγραμμα floortime, αποσκοπεί στην ανάπτυξη όλων των παραπάνω μέσα από ένα διαφορετικό τρόπο. Ως μέθοδος προτάσσει τη σημασία του παιχνιδιού μέσα από το οποίο προάγεται η μάθηση, η περαιτέρω εξέλιξη και ανάπτυξη του παιδιού.

Μέθοδος Floortime (2 από 5)

- Είναι μία μορφή παιγνιοθεραπείας που αποτελείται από έξι λειτουργικά ορόσημα τα οποία πρέπει να περάσει το παιδί και τα οποία πιστοποιούν την συναισθηματική του ωριμότητα και θέτουν βάση για κατάκτηση νέων αναπτυξιακών σταδίων. Πιο συγκεκριμένα το παιδί πρέπει να κατακτήσει την ικανότητα:



Μέθοδος Floortime (3 από 5)

- 1) εμπλοκής με άλλους ανθρώπους, 2) συμμετοχής σε δυαδική επικοινωνία με χειρονομίες, 3) δημιουργίας περίπλοκων χειρονομιών και το συνδυασμό μιας σειράς πράξεων σε μία σκόπιμη εμπειρία επίλυσης προβλημάτων, 4) δημιουργίας ιδεών, 5) δόμησης μιας γέφυρας ανάμεσα σε ιδέες που τις καθιστά πραγματικές και λογικές και 6) τη διττή ικανότητα του παιδιού να δείχνει ενδιαφέρον για θέματα, ήχους και αισθήσεις του κόσμου και να ηρεμεί τον εαυτό του.



Μέθοδος Floortime (4 από 5)

- Η μέθοδος λαμβάνει χώρα σε ένα περιβάλλον με χαμηλά ερεθίσματα για διάστημα από 2-5 ώρες την ημέρα. Ο Greenspan(1998) υποστηρίζει ότι το παιχνίδι αλληλεπίδρασης, όπου ο ενήλικας ακολουθεί το παράδειγμα του παιδιού, θα το ενθαρρύνει να “θελήσει” να σχετιστεί με τον έξω κόσμο.



Μέθοδος Floortime (5 από 5)

- Το θεραπευτικό πρόγραμμα πρέπει να ξεκινήσει το συντομότερο δυνατό. Η παρέμβαση οφείλει να μεταμορφώσει την αδράνεια σε αλληλεπίδραση, ώστε να αποκτήσει το παιδί κάποιο σκοπό και να μπορέσει να μιμηθεί χειρονομίες, ήχους και παιχνίδια.



Μαθησιακές Εμπειρίες - LEAP



Μαθησιακές Εμπειρίες – LEAP (1 από 5)

- Μαθησιακές Εμπειρίες: Ένα Εναλλακτικό Πρόγραμμα για Παιδιά Προσχολικής Ηλικίας και Γονείς - LEAP (Learning Experiences: An Alternative Program for Preschoolers and Parents):
- Οι επιδράσεις του προγράμματος LEAP, το οποίο απευθυνόταν σε παιδιά ηλικίας 3-5 ετών, με αυτισμό και με φυσιολογική ανάπτυξη. Ήταν από τα πρώτα διαθέσιμα προγράμματα ένταξης για παιδιά με αυτισμό και τις οικογένειές τους.

Μαθησιακές Εμπειρίες – LEAP (2 από 5)

- Οι πέντε βασικές αρχές που διαμόρφωσαν το πρόγραμμα LEAP:
- α) όλα τα παιδιά μπορούν επωφεληθούν από ενσωματωμένα πλαίσια ένταξης,
- β) τα οφέλη της παρέμβασης μεγιστοποιούνται όταν εφαρμόζονται στο σπίτι, στο σχολείο ή στην κοινότητα,



Μαθησιακές Εμπειρίες – LEAP (3 από 5)

- γ) οι παρεμβάσεις είναι πιο αποτελεσματικές όταν συνεργάζονται γονείς και επαγγελματίες,
- δ) τα μικρά παιδιά με αυτισμό μπορούν να μάθουν σημαντικές δεξιότητες και κατάλληλες συμπεριφορές από συνομηλίκους με φυσιολογική ανάπτυξη και
- ε) τα παιδιά με ή χωρίς αναπηρίες επωφελούνται από δραστηριότητες που αντιστοιχούν στο αναπτυξιακό τους επίπεδο.

Μαθησιακές Εμπειρίες – LEAP (4 από 5)

- Το πρόγραμμα LEAP αποτελείται από τέσσερα βασικά ουσιαστικά στοιχεία:
- Ένα ενσωματωμένο προσχολικό πλαίσιο με τρεις αίθουσες που φιλοξενούν 13 παιδιά η κάθε μία (10 παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη και 3 παιδιά με αυτισμό)



Μαθησιακές Εμπειρίες – LEAP (5 από 5)

- Ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης με τεχνικές διαχείρισης της συμπεριφοράς των μικρών παιδιών με αυτισμό, που απευθύνονται σε γονείς.
- Πρωτοβουλίες εκπαίδευσης σε βασικούς τομείς της ανάπτυξης.
- Συνεχείς έρευνες σε πρακτικές διδασκαλίας.



Βιβλιογραφία

- Bennetto L., Rogers S. (Eds.) Jacobson J. L., Jacobson A. M. (1996). *Diagnosis and treatment in childhood and adolescence* In *Psychiatric Secrets*, Philadelphia: Hanley & Belfus.
- Beukelman D., and Mirenda P. (2013). *Augmentative and alternative communications: Supporting children and adults with complex communication needs*, Baltimore: Paul H. Brookes.
- Bondy A., Tincani M., Frost L. (2004). *MultiplyControlled Verbal Operants: An Analysis and Extension to the Picture Exchange Communication System*, Springer The behavior Analyst.
- Carpenter L. (2013). *DSM-5 Autism Spectrum Disorder Guidelines and Criteria Exemplars*, Centers for Disease Control and Prevention Autism and Developmental Disabilities Monitoring.
- Dawson G., Meltzoff N., Osterling J., Rinaldi J., Brown E. (1998) *Children with Autism fail to orient to naturally occurring social stimuli*, Journal of Autism and Developmental Disorders.
- Dawson G., Osterling J. (1997). *Early intervention in autism. The effectiveness of early intervention*, Journal of Autism and Developmental Disorders
- Goldstein S., Naglieri J. A., Ozonoff S. (2009). *Assessment of autism spectrum disorders*, New York: The Guilford Press.
- Huerta M., Bishop S. L., Duncan A., Hus V., Lord C. (2012). *Application of DSM-5 Criteria for Autism Spectrum Disorder to Three Samples of Children with DSM-IV Diagnoses of Pervasive Developmental Disorders*, American Journal of Psychiatry.



Σημείωμα Αναφοράς

Ταφιάδης Δ. Κλινική Άσκηση στη Λογοπαθολογία 2. ΤΕΙ
Ηπείρου. Διαθέσιμο από:

<http://eclass.teiep.gr/courses/LOGO136/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά Δημιουργού-Μη Εμπορική Χρήση-Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνές [1] ή μεταγενέστερη. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, Διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».



Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.el>



Τέλος Ενότητας



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης





Σημειώματα



Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη Δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Τέλος Ενότητας



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

